

SPRE O REFORMA REALA ÎN CERCETAREA STIINTIFICA DIN UNIVERSITATI

Mesajul Ministrului EDUCATIEI SI CERCETARII

Suntem martorii unei evolutii spectaculoase a societatii informationale spre societatea bazata pe cunoastere în contextul globalizarii si al unei competitii acerbe. În aceste conditii, învățământului superior îi revin sarcini deosebite prin rolul esential al acestuia de a produce, transmite si aplica noi cunostinte si a dezvolta acele inovatii care conduc la crearea de noi produse competitive.

Analiza activitatii de cercetare din sistemul universitar, efectuata în cadrul Conferintei organizate de CNCISIS, discutiile tematice ce vizeaza în acest an problemele legate de infrastructura pentru cercetare, transferul tehnologic si cognitiv si în mod deosebit problemele de reorganizare a cercetarii universitare pentru a creste competitivitatea colectivelor de cercetare pe plan european si global reprezinta preocupari ale MEC într-un moment crucial pentru România, pentru întregul sistem de învățământ superior chemat sa se integreze în aria europeana a educatiei si cercetarii.

Apreciem ca, desi învățământul superior românesc a beneficiat de un program de reforma sustinut prin împrumutul de la Banca Mondiala în perioada 1996-2002, rezultatele obtinute sunt înca timide, compatibilitatea cu sistemul de învățământ superior din tarile europene dezvoltate, este înca redusa în multe universitati. Calitatea absolventilor si performantele în cercetarea stiintifica sunt modeste, iar vizibilitatea rezultatelor cercetarii stiintifice este înca redusa.

Cerintele integrarii în aria europeana a cercetarii stiintifice, trecerea la o economie bazata pe cunoastere si pe inovare impun masuri coerente si consistente pentru reorganizarea cercetarii stiintifice în universitati. În consecinta, va propun urmatoarele obiective de actiune pentru revigorarea cercetarii stiintifice din cadrul universitatilor:

1. Definirea riguroasa a statutului cadrelor didactice în raport cu rezultatele activitatilor de cercetare stiintifica si conditionarea promovarii în functie de criterii de calitate a rezultatelor cercetarii.
2. Identificarea colectivelor de cercetare performante si a laboratoarelor cu infrastructura pentru cercetare competitive la nivel european.
3. Definirea ariilor tematice si a domeniilor de cercetare cu acoperire în resurse umane si infrastructura de cercetare care pot fi competitive în raport cu tendintele si prioritatile din stiinta si tehnologie.
4. Reorganizarea sistemului de pregatire prin programe de doctorat printr-o legislatie clara si coerenta. Forma fara frecventa în cadrul programelor de pregatire va trebui eliminata. Sustinerea financiara a acestor programe va fi asigurata partial si direct de

la buget din proiectele de cercetare, dezvoltare si inovare ale universitatilor organizatoare (ex. departamente, centre si institutii de cercetare ale universitatilor) sau direct de catre beneficiarii resursei umane.

5. Clasificarea universitatilor în functie de calitatea procesului de învățământ si de performantele obtinute în cadrul activitatilor de cercetare stiintifica.
6. Sustinerea financiara consistenta a universitatilor cu rezultate remarcabile în cercetarea stiintifica mai ales prin finantare complementara.
7. Stimularea si sustinerea universitatilor performante pentru înfiintarea unor institute/centre de cercetare-inovare cu personal dedicat pentru cercetare în cadrul carora doctoranzii si cadrele didactice sa poata participa la programe competitive de cercetare.
8. Sustinerea universitatilor pentru crearea unor consortii cu institute de cercetare performante si valorificare în comun a resurselor umane si a infrastructurii de cercetare.
9. Lansarea programului national de identificare, recunoastere si sustinere a centrelor de cercetare-inovare competitive la nivel european.
10. Sustinerea cercetarilor fundamentale si alocarea unor fonduri corespunzatoare pentru tematici cu mare deschidere în producerea de cunoastere si inovare.
11. Atragerea în colectivele de cercetare-inovare a tinerilor care si-au finalizat tezele de doctorat în cadrul unor centre cu vocatie europeana si realizarea unor retele de centre de cercetare la nivel european.
12. Conectarea mai puternica a universitatilor la problemele economice si implicarea corpului profesoral si a studentilor în rezolvarea unor probleme reale de productivitate, calitate, de restructurare si optimizare a productiei.
13. Cresterea competitivitatii universitatilor pe plan international prin accesarea mai multor programe europene, integrare în consortii de universitati si institutii performante de cercetare.

Pentru atingerea acestor obiective va propun urmatoarele actiuni:

1. Evaluarea rezultatelor cercetarii stiintifice din universitati si clasificarea universitatilor în functie de performantele obtinute.
2. Lansarea programului de identificare si evaluare a centrelor de cercetare-inovare în domeniile prioritare ale cercetarii la nivel european.
3. Elaborarea si adoptarea unei noi Hotarâri de Guvern privind organizarea programelor doctorale si postdoctorale.

4. Lansarea programului de burse postdoctorale la nivel national si definitivarea unui program de pregatire a resurselor umane pentru cercetare si învățământ.
5. Reorganizarea comisiilor de specialitate ale CNCSIS si trecerea la un nou sistem de evaluare a proiectelor pe cale electronica.
6. Extinderea sistemului competitional de alocare a fondurilor prin licitarea unor teme prioritare similar cu sistemul competitional european.
7. Instruirea si formarea expertilor evaluatori si completarea bazei de date cu experti si din strainatate.
8. Analiza transparenta a rezultatelor cercetarii pe baza de grant si stimularea celor cu performante reale în cercetarea stiintifica.

Va invit ca în Conferinta dv. sa analizati aceste propuneri si sa transmiteti conducerii MEC o rezolutie cu punctele dv. de vedere.